

quàm incomprehensibilia sunt iudicia tua!
Quis non timeat te?

Ergo charissime Frater, qui in hoc te contemplaris speculo, humilia te in omnibus, & licèt Sacerdos sis, salutem tuam cum timore & tremore operare. Multum tibi datum est, multum quæretur à te. Periclitaris pro te & pro animabus tibi commissis. Grande periculum! Iterùm moneamus; humilia te in omnibus. Cave tamen ne ex illis sis qui nequiter humiliant se. Quapropter nec gloriosè nec sinistrè de te loquaris. Vilior fias plus quàm factus es, sis humilis in oculis tuis, abominare ipsa superbix signa, ama nesciri & pro nihilo reputari. Ille erit verus humilis, inquit D. Bernardus, qui non humilis, sed vilis reputari vult; & quamvis iniquitates tuæ multiplicatæ sint super arenam maris, inuenies gratiam coram oculis Domini, & exaltaberis. Hoc visum est in Manasse, in Publicano, in filio Prodigio, & aliis. Undè hæc est altissima & utilissima lectio, teste Thoma à Kempis, *vera sui ipsius cognitio, & despectio*. Hanc & tu disciplinam tene, & sic sæpissimè ora:

Domine Jesu, averte oculos meos ne videam vanitatem, da mihi Spiritum tuum,

& discam à te esse humilis corde. Minister tuus suum; sentiam ergo in me quod & in te, ò Magister bone! Noverim te, noverim me, ut exaltem te & humiliem me, ac misericordias tuas in æternum cantem.

SERIES EXERCITIORUM

tùm proprii status, tùm pietatis.

Aspiratio horaria pro felice morte.

Domine Jesu, unam petii à te, hanc requiram: ut moriatur anima mea morte justorum, ut novissima mea fiant horum similia, ut inhabitem in domo tua omnibus diebus meis.

O Jesu, fons vitæ! ò Jesu requies mea, merces mea magna nimis, & centrum animæ meæ! cupio dissolvi, & esse tecum; quando veniam & apparebo ante faciem tuam?

VI. *Peracta Meditatione, recita Horas Canonicas, sive in choro, sive extra chorum, iuxta tuum statum.*

Egrediens è domo.

Domine Jesu, qui es via, dirige in

conspetu tuo viam meam, ut non veniat mihi pes superbiæ.

Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea.

Vias tuas, Domine, demonstra mihi, & semitas tuas edoce me; quia tu es Deus Salvator meus, ut te duce dirigantur pedes mei in viam pacis.

Ingrediens Templum.

Domine Jesu, in multitudine misericordiæ tuæ introibo in domum tuam, adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo, pavebo ad Sanctuarium tuum. Quid justius?

O Jesu, misericordia mea! da gloriam in loco isto, exaudi Domine vocem deprecationis meæ dum oro ad te, dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Induens superpelliceum.

Indue me Domine novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia & sanctitate veritatis.

VII. *Persolutis Horis præpara animam tuam ad grande opus Missæ & Communionis. Vide ad hunc finem copiosa & pia exercitia,*

pag. 105. In adventu summi Regis qui venit tibi mansuetus, eructet cor tuum toto mane, aut saltem identidem, verbum bonum, & aliquem ex his actibus jaculatoriis & ignitis quos tibi ibidem suggerimus; pone custodiam ori tuo, & ostium circumstantiæ labiis tuis; imò nec loquaris verbum otiosum, ut recollectione animi interna ferveat & condatur toto mane, medias inter tui muneris functiones, tantum opus Missæ & Communionis. Idipsum tibi suademus pro gratiarum actione post Missam, pag. 1315

VIII. *Auditio confessionum. Orationes congruæ, pag. 253. & seq.*

IX. *Recitatio Horarum Tertiar, Sextæ & Nonæ.*

X. *Lectio Scripturæ Sacræ, aut libri pietatis.*

XI. *Refectio. Sed ante ipsum prandium adhibe benedictionem mensæ, ut habetur in Breviario, si ita tibi expedierit; ac inter prandendum hæc tecum cogita:*

1. Christus jejunavit, esuriit, & sitiivit; dederunt in escam ejus fel, & in siti potaverunt eum aceto. Suspirabat Job antequàm comederet. Præcursor Domini dicitur non manducans neque bibens.

2. Plus occidit gula quàm gladius. Quot

fuere qui, inimici Crucis, qui ventri, tanquam Deo servientes, ac splendide quotidie epulantes, tandem mortui, sepulti sunt in inferno? Sed heu! in hoc tormentorum loco clamant & postulant gementes guttulam aquæ ut refrigerentur in hac qua cruciantur flamma; hoc tamen leve refrigerium eis semper denegabitur, & felle draconum potabuntur: insanibilis siquidem est dolor eorum. Quid eis profuere lautæ ac splendidæ epulæ.

3. Quot mendici jacent ad januas saturari cupientes, & nemo illis dat? Ego verò peccator, & Minister Christi felle & aceto potati, abundo panibus, in deliciis sum, in croceis enutrior inter epulas, & lautis ingurgitor escis!

4. Ferè quotidie manduco panem Angelorum omne delectamentum saporis in se habentem, quique beatæ Catharinæ Senensis vitam etiam aluit temporalem; jam ergo nauseet anima mea super cibis his levissimis.

5. Servus hic qui mihi ministrat, licet indoctus, fortassè tamen, jam amicus Dei, rapiet cælum, dum ego qui ministror, quique Minister Christi sum, carne tamen volutatus & sanguine, reprobis tandem for-

san efficiar. *Hæ & alia considerationes crunt tibi tanquam calcaria sobrietatis, humilitatis, & aliarum virtutum, & præsertim ad Dei præsentiam fovendam incitamenta. Igitur attende ne crapula gravetur cor tuum, sobrius esto, alimenta tanquam medicamenta sume, manduca & bibe in gloriam Dei, quò alacrius Domino servias; in eum siquidem finem dat escam esurientibus. Frange esurienti panem tuum, & ex ferculis tuis ciba fratrem tuum, præsertim ægrotum & verecundum; & cum non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei, prandium pia lectionis auditu, si locus sit, vel pia meditatione condire satage, ut dum reficitur corpus, repleatur anima tua adipe & pinguedine cælesti.*

6. Erumpant ex corde tuo & medias inter epulas ista vel alia aspirationes: ecquandò erues me, Domine, de necessitatibus meis? ecquandò, ò vita animæ meæ, satiabor in gloria tua? ecquandò, ò fons vitæ, inebriabor ab ubertate domus tuæ, ac torrente voluptatis tuæ potabor, ut non esuriam nec sitiam in æternum? Q quando hæc erunt?

XII. Post prandium age Deo gratias, ut habentur in Breviario, si tibi placuerit.

XIII. Recreatio. Ab illa absint vanilo-

quia, scurrilitates, contentiones, detractio-
nes & contumeliæ, aspectus & tactus in-
cauti, colloquia turpia, &c. His omnibus
delectari dedecet Sanctos; eorum enim re-
creatio debet quidem hilaris esse, sed ho-
nesta, sancta, & sobria. Quapropter aspice
interdum in cœlum ubi gaudium est plen-
num, ibi fixum sit cor tuum ubi vera sunt
gaudia, ut dum corpus recreatur, mens de-
lectetur in Domino vel canticis spirituali-
bus, vel pio eloquio ac exercitio quod læ-
tificet cor tuum.

XIV. Examen particulare.

XV. Conversatio. Si hanc exigat neces-
sitas, utilitas, christiana urbanitas, ac sa-
lus animæ & corporis proximi tui. Hæc
tamen conversatio in cœlis sit.

Aspirationes ante conversationem.

Tu scis Domine, quia narrant mihi ini-
qui fabulationes, sed non ut lex tua. De
terra sunt, & quoniam ex abundantia cor-
dis os loquitur, de terra loquuntur. Judica
me Deus, & discerne causam meam de
gente non sancta, ab homine iniquo &
dolosio erue me.

Ne perdas cum impiis Deus animam
meam, & cum viris sanguinum vitam meam.

Erue me de manu filiorum alienorum
quorum os locutum est vanitatem; dextera
eorum dextera iniquitatis.

Sed quoniam necessitas mihi incumbit
ut cum hominibus converser, tuam factu-
rus voluntatem, pone custodiam ori meo,
ut non declinet cor meum in verba mali-
tiæ, custodi cor meum, ut semper sapiam
quæ sursum sunt, non quæ super terram,
in cœlum sim semper intentus, medios
inter homines & labores, ut servi tui D.
Xaverius, Martinus, &c.

XVI. Vesperæ & Completorium.

XVII. Studium.

Aspiratio ante ipsum studium.

O Jesu! qui illuminas omnem hominem
venientem in hunc mundum, da mihi in-
tellectum ut sciam testimonia tua.

Deus scientiarum Domine, qui doces
hominem scientiam, da mihi sedium tua-
rum assistricem sapientiam, ut mecum la-
boret. Supplex oro ut scientiam meam ædi-
ficet charitas tua.

VIII. Lectio libri pietatis.

XIX. Collatio de divinis, ut de diffi-
cultatibus Theologiæ, &c.

XX. Visitatio ægrotorum & agonizan-

tium, vel afflictorum, vel pauperum vecundorum, vel discordium, vel periclitantium, si illa qua præest sollicitudo, si charitas Christi urgeat te, ac suggerat prudentia spiritus quæ vita est & pax, ut his charitatis officiis incumbas.

QUÆDAM ALIA EXERCITIA
& aspirationes selectæ pro decursu diei,
inter facturus.

Recita itinerarium Clericorum, ut habetur in Breviario. In viam pacis, &c.

Hora tertia pomeridiana.

Recita hanc devotissimam S. Augustini orationem de singulis articulis passionis Jesu Christi. Hanc piè recitantibus copiosa conceduntur indulgentiæ.

Domine Jesu Christe, Filii Dei vivi, qui pro redemptione nostra nasci & circumcidi voluisti, à Judæis reprobari, à Juda osculo tradi, capi, ligari, & cum vinculis Annæ, Caiphæ, Herodi & Pilato offerri, ac coram eis illudi colaphis, alapis, flagellis & arundine cædi, facie vélari, sputis conspuï, spinis coronari, ac falsis quoque retribus accusari, à malis iudicibus judicari, & ut agnus innocens, crucem tuam ferendo, ad victimam duci, clavis perforari,

felle & aceto potari, atque in cruce levari, inter latrones deputari, morte turpissima mori, & lancea vulnerari; tu, Domine, per has sacratissimas penas quas nos indigni famuli tui recolimus, & per sanctam crucem tuam, libera nos à pœnis inferni, & perducere digneris nos miseros peccatores quod perduxisti crucifixum tecum latronem pœnitentem. Qui vivis, &c.

Ante quodlibet opus & exercitium.

O Jesu! qui universa propter te ipsum operatus es, quique in gloriam tuam creasti me, protestor quod velim incipere, pergere & perficere hoc opus in gloriam tuam, & in uatione illius divinæ intentionis qua ipse in terris operatus es; hanc, quotiescumque respirabo, renovare desidero.

O Jesu! à quo omnis nostra sufficientia est & gloriatio, opus manuum mearum dirige. Huic ergo operi tuam benignus impertire benedictionem, tua me semper salva virtute, ut ad tuam justitiam faciendam dirigantur cogitationes meæ & opera.

Oculos & mentem in cælum conjiciens.

O gloriosa civitas! quàm gloriosa dicuntur

tur de te! **qu**àm sordet tellus dùm te aspicio!

Quàm **dile**cta tabernacula tua, Domine virtutum! **qu**àm magna multitudo dulcedinis tuæ **qu**am abscondisti timentibus te! **Concupiscit** & deficit anima mea in atria tua. Beati **qui** habitant in domo tua Domine; in **sæ**cula sæculorum laudabunt te. Quis me **liber**abit de corpore mortis hujus, ut unà **cum** illis cantem in æternum misericordias **tu**as?

Aspiciens Christum Cruci affixum.

O Jesu! tu aded cruentum torcular calcasti solus? tu languores nostros solus portasti? **Om**nes noti tui fugerunt à te? & ego tibi **crucifixo** numquàm compatiar? qui fieri potest ut **con**glorificer? Nolo sine vulnere vivere, **cum** te video vulneratum. Doce me, ò **Jesu** derelictè, non ponere carnem brachium **me**um, & non confidere in principibus, in filiis hominum in quibus non est salus.

O Jesu! flagellis cæse, spinis coronate, clavis confosse, patibulo affixe, opprobriis saturate, & morte turpissima condemnate! ecquando **me** fœdissimum peccatorem pudebit ducere in bonis dies meos, vivere se-

cundùm carnem, servire ventri, voluptati, & superbiæ vitæ? Ecquando crucifigam carnem meam cum vitiis, & mortificationem tuam in corpore meo circumferam?

Ecquando tandem discam à te esse mitis corde? O Jesu! hoc velle adjacet quidem mihi; perficere autem non invenio. Adjuva me ut adimpleam quæ desunt passionum tui.

O Jesu! pro me crucifixe, propitijs esto mihi peccatori, & salva me, fons pietatis.

In tentatione.

Vide Domine, quomodo multiplicati sunt qui tribulant me: multi insurgunt adversum me. Usquequò exaltabuntur inimici mei super me? exurge Domine, saluum me fac Deus meus; non timebo milia populi circumdantis me.

Domine vim patior, responde pro me; Domine saluum me fac, ecce pereò; ne inducas me in tentationem.

O defensor vitæ meæ, turris fortitudinis à facie inimici! dic animæ meæ: salus tua ego sum; si tu es pro me, non timebo mala, quoniam tu mecum es.

In adversitate & afflictione. *scilicet*

O quàm bonum mihi quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas! Igitur quod bonum est in oculis tuis, supplex oro, facias semper; paratus sum & non sum turbatus ut bibam calicem quem tu bibisti: non mea voluntas sed tua fiat. O quanto superabundabo gaudio!

Hinc gratias tibi libens ago Domine Jesu, quoniam dignus habeor pati pro te. Scio quia non sum condignæ passionis huius temporis ad futuram gloriam.

Quamvis sim vir dolorum, opprobrium hominum, & abjectio plebis, meritò hæc patiar quia peccavi tibi: hinc ure, hinc seca, hinc non parcas, ut in æternum parcas. *S. Aug.*

O Jesu! tu scis quàm promptus sit spiritus meus, & quàm infirma caro mea; nonne tamen es tu patientia & fortitudo mea? Ergo si tibi placuerit, adauge laborem, sed adauge patientiam. Patientia pauperis animæ meæ non peribit in finem, & in patientia mea possidebo animam meam.

O Jesu! tu es spes suspirantis animæ meæ, idèd spero quia secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, conso-

lationes tuæ latificabunt animam meam. Utinam hæc melliflua verba in hora mortis audire possim: jam imber abiit & recessit, surge amica mea & veni, intra in gaudium Domini tui.

Audiens aut videns pravaricantes, blasphemantes, &c. corripe eos, si locus sit, aut saltem sic intra te tabesce:

O Jesu summè amabilis! ò Jesu summè dilectus! Quomodò fieri potest ut tam parùm diligaris, quinimò ut adeo graviter offendaris? O utinam omnia mundi peccata impedire possem! Sed cùm id præstare nequeam, & quoniam ubique abundat iniquitas, melius est mori, quàm videre mala gentis meæ & sanctorum; malo tibi dilecto mori, quàm tibi offenso vivere: interim protestor quia continuus dolor est cordi meo quando audio & video pravaricantes, non cessabit dolor meus donec transeat populi tui iniquitas.

Tabescere me facit zelus meus, quia obliviscuntur verba tua inimici tui. Exitus aquarum deducant oculi mei, quia non custodiunt legem tuam. Comedat me zelus domus tuæ & opprobria exprobrantium tibi cadant super me. O nimis felix, si factus ipse reconciliatio, tibi satisfacere queam!

Igitur inter vestibulum & altare plorabo, imò jugi & amaro fletu plorabo dicens: *parce Domine, parce populo tuo*; continuò plorabo donec audiero hanc dulcisonam misericordiæ tuæ vocem: *remittuntur tibi & populo meo peccata multa.*

Ut autem hanc audire valeam, offero tibi cor contritum & humiliatum; da ergo ut in spiritu humilitatis, & in animo contrito suscipiar à te Domine pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Diligo te, ò sancte & totus amabilis Deus, adoro te Rex meus, & Deus meus; ideò ardentè desidero ut sanctificetur nomen tuum; ideò cupio anathema esse pro fratribus meis; ideò usque ad novissimum spiritum docebo iniquos vias tuas, ut impii ad te convertantur.

Quis mihi det ut, quoad vixero, crucier sicut Job, & tristis sim ac pro justitia agonicer usque ad mortem, & quidem exemplo tui, ò Jesu mi, qui videns civitatem flevisi super illam, & qui mortuus es ut Deo Patri pro nobis satisfaceres? Hanc ab amantissimo & amarissimo corde tuo spero amaritudinem! O quàm bene reposita est spes mea!

Ante crucem pertransiens.

O Crux, ave spes unica, &c. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi, quia per Crucem tuam redemisti mundum.

O Jesu! quis mihi tribuat ut tibi confixus sim cruci, & in amplexu tuæ crucis moriar? tu solus. Da ergo ut sitiam calicem tuum, & ut illum lætus bibam.

Ante cæmeterium transiens.

O Jesu, protector in te sperantium! ò Deus totius consolationis! Te revelante scio quia sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut à peccatis solvantur, & non esse superfluum orare pro mortuis; ergo memento, quæso, congregationis tuæ quam possedisti ab initio, & animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

O Jesu! vide afflictionem earum quam ante te pronuntio. Ecce clamant ad te de profundis: exaudi vocem meam. Educ eas in refrigerium, & per misericordiam tuam requiescant in pace.

XXI. Visitatio Christi in Eucharistiæ Sacramento. Vide hujus visitationis praxim pag. 334.

XXII. Recitatio Matutini & Laudum pro crastina die.

XXIII. Brevis recollectio mentalis, recitatio Rosarii beatæ Virginis Mariæ, cœna, & animi relaxatio.

Oratio vespertina.

Hæc Oratio eadem est ac matutina, at tamen conscientiæ discussio debet esse & prolixior & strictior. Exemplum sume à nummulariis & mercatoribus serò quotidie explorantibus quid lucrentur quidve amittant. Undè fit verum istud: *filii hujus sæculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt.* Luc. 16. v. 8. Num illud tolerandum est quòd ipsi Sacerdotibus sapientiores sint?

Ergò, charissime Frater, examina & explora sinus & latebras conscientiæ tuæ, eòque totius diei decursum repete: ubi fueris, quibuscum egeris, quid cogitaveris, dixeris, feceris, expende; sed memento pro ratione sublimis status tui & formidandi ministerii tui functionum examen instituire; sic facile quid commissione, quid omissione peccaveris agnosces.

Item quid in exercitio virtutis N. tibi magis necessaria, quid in exterminatio-

ne vitii N. tibi magis infestis profeceris, dispice, &c.

Verùm ò quàm temerarius esses, si offenso & non reconciliato Deo, te nocti & somno credere auderes!

Post orationem vespertinam reflexio & aspiratio pro crastina Communione.

Hodiè scito anima mea, quia veniet Dominus, & manè videbis gloriam ejus. Crastina die delebitur iniquitas mea, & regnavit super me Salvator mundi, in quo sibi Pater benè complacuit.

O Jesu requies mea! irrequietum est cor meum donec requiescat in te; undè jam te in nocte desiderat anima mea.

Veni ergò dilecte mi, veni, & jam me nemo despiciat. Credo Domine, sed credam firmiùs; spero Domine, sed sperem securiùs; amo te Domine, sed amem ardentius; doleo Domine, sed doleam vehementius; munda cor meum, ampliùs lava me, ut corpori tuo merear incorporari.

XXIV. *Deinde ante imaginem crucifixi provolutus, vel eam præ manibus tenens, sic mortem accepta:*

O Jesu! qui vitæ & mortis potestatem habes, tu scis quia forsàn hæc nocte ani-

nam meam repetent à me; idcirco jam hodie voluntariè sacrifico tibi vitam meam, quia in gloriam tuam creasti eam: ita Pater, non mea voluntas, sed tua fiat.

Volo mori, quia statutum est omnibus hominibus semel mori.

Volo mori, in gratiarum actionem pro omnibus quæ retribuisti mihi.

Volo mori, ut faciam secundum exemplar quod mihi in monte monstratum est.

Volo mori, quia ubique video prævaricantes, & quia ego ipse in multis te singulis diebus offendo: moriatur anima mea, ut jam non amplius peccem tibi, & ut in sæcula sæculorum laudem te.

Volo mori propter te, qui prior dilexisti me, & animam meam posuisti pro me.

Volo mori in sacrificium justitiæ & satisfactionis, ac in spiritu humilitatis, quia dilexi mundum, & exhibui omnia membra mea servire imunditiæ & iniquitati.

Verùm, ò Domine Jesu, da ut moriatur anima mea morte justorum, & ne permittas sanctum tuum videre corruptionem.

Credo Domine, adjuva incredulitatem meam: in te Domine speravi, non confun-

dar in æternum; diligo te Domine, dilectè mi, & Deus cordis mei!

Heu mihi! tibi soli peccavi! sed pœnitent me peccasse propter te, ò totus amabilis. Cupio emendare quod feci, & redimere peccata mea.

Diligo proximum meum sicut me ipsum, & inimicos meos propter te, qui toties ignovisti mihi.

O Jesu! Judicia tua abyssus multa, & terrores tui conturbant me; sed hoc tuum caput inclinatum, hæ tuæ manus expansæ, hoc tuum cor apertum, hoc totum tuum corpus vulneribus sauciatum & sanguine conspersum, certam spem faciunt mihi, & misericordiæ & gloriæ tuæ.

O Jesu! spes & portio mea in terra viventium; non confundas me ab expectatione mea.

Veni ergo Domine Jesu: in manus tuas commendo spiritum meum; redemisti me Deus veritatis; operi manuum tuarum porrige dexteram. Suscipe spiritum meum, dulcissime Plasmator & Redemptor mi! & misericordias tuas in æternum cantabo.

Maria mater gratiæ, mater misericordiæ, monstra te esse matrem, ac me

in hora mortis suscipe.

Occurrite Angeli Domini suscipientes animam meam, offerentes eam in conspectu Altissimi.

XXV. *Lectio punctorum Meditationis pro crastina die.*

XXVI. *Exuens vestes, cogita quomodo te separabit amara mors à rebus omnibus. Nudus egressus es, nudus reverteris. Sola opera tua sequuntur te; quid tibi tunc proderit divitiarum jactantia? Ex his discite uti mature mundo tanquam non utens, & quarere primum totis viribus regnum Dei.*

Aspiratio congruens.

O Jesu! qui vestibus exutus, nudus pro me in Cruce pependisti, & mortuus es; expolia me veterem hominem cum actibus suis; discam à Te, & à Discipulis relinquere omnia, ut sequar & possideam te, ò Deus hæreditatis meæ, & portio mea in terra viventium.

XXVII. *Iniens lectum, sic te ad somnum compara ac si quis auri insurrexerit: hac nocte animam tuam repetent à te. Quid enim est ipse somnus, nisi frater & imago mortis? Hac igitur tecum cogita & meditare.*

Heu! lectus iste mortis memoriam mihi jam ingerit, in quem velut in sepulchrum nuda membra repono. Hei mihi! subter me tandem sternetur tinea, & operimentum meum erunt vermes. Horrendum discrimen!

O quam multi dormientes jucundè somnum suum, descenderunt è lecto in infernum, viventes! O miserum me! nonne & ego idem periclitor?

Dominus ac Magister meus Jesus in oratione pernoctavit, & tandem in ara crucis pendens, vir dolorum occubuit super lectum doloris sui. Multi ex electis suis post diurna & nocturna exercitia, & quidem asperrima, brevem somnum super nudo tabulato & humi carpserunt; at ego peccator molliter cubo? ego tota die otiatus, vix vesperi precatus Deum, lascivio in strato meo? Proh pudor! Ecquando saltèm stratum ac lectum meum lacrymis meis rigare satagam?

Aspiratio.

Domine Jesu! illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte, nequando dicat inimicus meus: prevalui adversus eum. Jam ex nunc abrenuntio ejusdem

diaboli nequitiis & suggestionibus. Unde, te miserante, in pace dormiam & requiescam.

O Jesu! rogo te, ut dum ego dormiero, vigilet cor meum, custodiant me Angeli tui quibus mandasti de me ut custodiant me in omnibus viis meis. Protestor quod dum ego dederero somnum oculis meis, velim te adorare sicut Angeli tui in cælo, & quod offeram tibi eorum adorationes simul & orationes, lacrymas & flagellationes tot Servorum tuorum, qui inter hæc exercitia multam noctem in somnum agunt. O Jesu! cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, accipe hoc desiderium & oblationem cordis mei, ut tota die & nocte non taceam laudare nomen tuum.

Tandem obdormi in suavissimo Jesu Christi corde; ubinam tutior & securior es? Munias ipse cor tuum aliqua pia cogitatione contra nebras inferni & phantasmata diaboli; & certe pia cogitatio nocte in corde condita, est instar seminis sacri, quod mane germinat, reslorescit, & fructificat. Et sicut is qui vespere carbones cineribus regit, tanto facilius mane, cum exurgit, focum potest exsuscitare, ita qui cum pia consideratione vespere incumbit, mane facilius fervorem in se

potest accendere; reliquæ enim cogitationis nocturna statim incipiunt agere diem festum Domini.

Si per noctem expergiscaris, mentem in Deum eleva, renovando piam cogitationem nocte in corde conditam, aut emittendo ex intimo corde, si Spiritus spiret, jacula amoris, &c. ut semper ardeat cor tuum, ac ferveat pietatis opus.

Hæc sunt exercitia quotidiana, quibus si bene usus fueris, dies plenos semper invenies in te, & consummatus in brevi, explebis tempora multa.

CAPUT OCTAVUM.

Exercitia menstrua.

ARTICULUS I.

Recollectio unius diei.

Præcipuum exercitium est menstrua unius diei specialis recollectio, qua renovetur animus, & qua præsertim totius mensis defectus ad tribunal mentis vocentur, eorumque radices investigentur, & contra occurrentes difficultates animus obfirmetur. Præterea facilius forsitan erit & utilius quibusdam Clericis menstrua unius